

Śmiłowo

Wieś królewska w starostwie ujskim, parafia własna.

[1564-1565] Wieś zasiedlało 14 kmieci siedzących na półśladzie roli, z których płacono roczny czynsz w wysokości 1 fl 18 gr oraz 7 zagrodników i karczmarz. Całkowity dochód – wraz z naturaliami i robocizną szacowano na 22 fl 13 gr 6 den.

Graniczące ze Śmiłowem wsie: Rzadkowo (Zadkowo), Brzostowo, Mościska, Grabowo, Rudna, Pobórka, Wysoczka za szus zbierany w lasach starostwa dawały 91 fl 10 gr, co wliczono do dochodów starostwa (ze Śmiełowa) [Lustracja 1564-1565, cz. 1, s. 145-146].

[1578] Wieś liczyła 5 łanów osiadłych. Siedziało w niej 6 komorników z rolami, 2 bezrolnych oraz 2 komorników z bydłem i 3 bez bydła, rzemieślnik [Pawiński, s. 172].

[1616-1620] Starostwo nie uwzględnione w lustracji.

[1618] Podatki wybierano z 6 i pół łanów osiadłych, od 3 zagrodników (po 4 gr), 8 zagrodników z rolami (po 6 gr) oraz karczmy i przynależnej do niej roli (12 gr), co w sumie dawało 8 fl 27 gr [Parczewski, s. 280].

[1628-1632] Lustracja pomija starostwo ujskie.

[1659-1665] We wsi siedziało 4 kmieci, którzy płacili po 24 gr czynszu i byli zobowiązani do robocizny. Ludzie wolni w liczbie 13 płacili po 4 fl czynszu lub 48 gr, bądź 1 fl co było uzależnione od wielkości trzymanyh gruntów ornych. Zamieszkiwało także 4 budników (czynsz po 1 fl), karczmarz (4 fl) kowal (1 fl). Młynnik zwany *Rzeczysty* trzymała niejaka (niejaki?) Jachna, dając w zamian rocznie 6 fl. [Lustracja 1659-1665, cz. 1, s. 76].

[ok. 1710] We wsi był dym oraz półdym [Bibl. Kórnicka PAN, rękopis BK 360, k. 80v].

Śmiłowo [parafia]

Parafia rzymsko-katolicka w dawnej archidiecezji gnieźnieńskiej, archidiakonacie Kamień Krajeński, dekanacie Nakło. Do parafii należały: Brodna, Jezioroki (XVII w.), Plecemin, Skórka, Śmiłowo, Żelgniewo oraz osady młyńskie Jaracz, Ozor.

Kościół parafialny p. w. św. Małgorzaty.

Polonia Maior – fontes

Do uposażenia należały 3 łany (*parvi alias włoczki*). Mieszkańcy wsi należących do parafii płacili meszne w naturaliach albo pieniądzu: ze Śmiłowa – 13 kolonów, 26 wolnych, karczmarz i 3 zagrodników (po 10 gr; z Zelgniewa – 16 kolonów, 16 wolnych oraz 8 zagrodników po 10 gr; z Brodnej – 5 kolonów wraz z jednym zubożałym, 9 wolnych z karczmarzem, sołtys oraz 2 zagrodników; z Jeziorek – 5 kolonów.

Źródła: Fontes TNT XII, 1908, s. 347-350;

[plebani]

1622, 1653 r. – Adam Kołaczkowski, Fontes TNT XII, 1908, s. 349;